

ΤΟΥ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ ΟΙ ΣΤΡΑΤΕΣ

τεύχ. 61-Φεβρουάριος '06

Από τεύχος σε τεύχος

...σχέσεις εμπιστοσύνης

Πολλές φορές σε συζητήσεις ακούμε να αναφέρεται κανείς στα παλιότερα χρόνια αναπολώντας τα. Νοσταλγώντας "τα χρόνια τα καλά", όπως συνηθίζεται να λένε.

Οι μεγαλύτεροι που έχουμε ζήσει εκείνα "τα χρόνια τα καλά" ξέρουμε ότι δεν ήταν καλά επειδή οι συνθήκες της ζωής ήταν καλύτερες. Αντίθετα μάλιστα, ήταν πολύ δυσκολότερες εκείνα τα χρόνια. Υπήρχε φτώχεια, οι δουλειές ήταν λίγες και οι περισσότεροι βιοπαλαιστές του μόχθου συντηρούσαν τις οικογένειές τους με το μεροκάματο μόνο.

Εκείνο που νοσταλγούν είναι η ποιότητα των σχέσεων των ανθρώπων. Η ανθρωπιά και η συντροφικότητα που υπήρχε σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής τότε. Οι αποσπερίδες ήταν σε καθημερινή δράση. Άντρες και γυναίκες μονομεριάζανε σ' ένα σπίτι όχι μόνο τις μεγάλες μέρες, τις σκολάδες μα και τις καθημερινές για να βοηθήσει ο ένας τον άλλο αν είχαν κάποια ανάγκη ή απλά για να ροζονάρουν.

Θυμούμαι με νοσταλγία τα αμυγδαλοτσακίσματα, τότε που το Μεραμπέλλο έβγαζε τόνους αμύγδαλα. Συγγενείς και φίλοι γέμιζαν το σπίτι στα νυχτέρια που γινότανε για να συντράμουνε. Οι ιστορίες και τα χωρατά ομόρφαιναν τις γεμάτες κούραση μέρες και νύχτες. Περνούσαμε αξέχαστα.

Μα και στα καφενεία τότε γινότανε κάτι ανάλογο. Κατάκοπος από τον κάματο της ημέρας στα χωράφια ή στις άλλες καθημερινές δουλειές, ο ξωμάχος, είχε το καφενείο σαν χώρο που του χάριζε μια ανάσα ξεκούρασης. Συζητούσε τα καθημερινά προβλήματα, ακόμη και τα προβλήματα της οικογένειάς του, και αργά το βράδυ γυρνούσε στο σπίτι αλαφρωμένος από όσα τον βάραιναν. Χωρίς να έχει λυθεί κανένα του πρόβλημα. Μόνο που το είχε μοιραστεί με τους χωριανούς του είχε γίνει ελαφρύτερο.

Γιατί ήξεραν τότε πως ο άλλος νοιάζονταν και συμμετείχε σ' ό,τι τους απασχολούσε, ανυστερόβουλα. Δεν ήταν επίπλαστο το ενδιαφέρον. Υπήρχε εμπιστοσύνη και εκτίμηση στις μεταξύ τους σχέσεις.

Αυτό το επίπεδο των σχέσεων νοσταλγούμε...

Σήμερα όλα έχουν αλλάξει. Δεν έχουμε εμπιστοσύνη ούτε στους συγγενείς μας. Σε πολλά χωριά έχουν απομείνει δυο σπίτια και σ' αυτά κλείνονται από νωρίς μέσα οι άνθρωποι για να δουν τηλεόραση. Κάθε μέρα και περισσότερο ατονούν οι κοινωνικές επαφές μεταξύ των ανθρώπων...

Η ομάδα των ανθρώπων που διοικούν την Αδελφότητά μας προσπαθεί ακριβώς να εδραιώσει σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών και των φίλων τους. Να τους φέρει πιο κοντά. Να πάρουν όλοι οι συμμετέχοντες σε

κάθε εκδήλωση ένα κομμάτι της ψυχής που οι διοργανωτές δίνουν. Στις εκδηλώσεις, στις αποσπερίδες...

Με μόνη φιλοδοξία και στόχο να προσφέρουν στον Άνθρωπο, μέσα από το σύνολο των ενεργειών τους οι οποίες σφραγίζονται και καθοδηγούνται από την Ιδέα που τους ενώνει. Γιατί η Κρήτη είναι Ιδέα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ **Εβδομήντα χρόνια από το θάνατό του**

Συμπληρώνονται φέτος εβδομήντα χρόνια από τότε που ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο μεγάλος Κρητικός, ο Εθνάρχης που δημιούργησε τη σύγχρονη Ελλάδα, άφησε την τελευταία του πνοή στις 18 Μαρτίου 1936, στο Παρίσι. Εκεί έζησε τα ύστερα χρόνια της ζωής του.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος γεννήθηκε τον Αύγουστο του 1864 στις Μουρνιές, έξω από τα Χανιά. Ήταν το τελευταίο από τα επτά παιδιά της οικογένειάς του.

Τιμώντας τη μνήμη του Μεγάλου Έλληνα πολιτικού θα προσπαθήσουμε να τον προσεγγίσουμε μέσα από τις αναμνήσεις της Πηνελόπης Δέλτα*. Να μπούμε στο κλίμα της εποχής, όταν πρωτοξεκίνησε. Πώς έβλεπαν την Ελλάδα οι ξένοι στις αρχές του 20ου αιώνα και πώς έγινε μετά.

"Τ' όνομα του Βενιζέλου το άκουσα πρώτη φορά στην Κηφισιά στα 1905. Ο γέρο Μπένσης είχε μιλήσει με τον πατέρα μου και του είχε πει πώς στο επαναστατικό του κίνημα του Θερίσου εναντίον του Γεωργίου, του γιου του Βασιλέα, στην Κρήτη, είχε δίκαιο ο Βενιζέλος. Ο πατέρας μου, που ήταν πολύ βασιλικός, κλονίστηκε κάπως, μα δίσταζε να παραδεχθεί τις απόψεις του γέρου Μπένση, που ήρχονταν από την Κρήτη και ίσως να είχε επηρεαστεί από το ντόπιο πνεύμα...

Ξανάκουσα τ' όνομα του Βενιζέλου, όχι πια σε μικροκουβέντες αλλά σε πολιτικές αναμπαμπούλες. Το Γουδί, με το κίνημά του, είχε διώξει το διάδοχο και τους πρίγκιπες και μεις στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας, διαβάζαμε κάθε μέρα, με πνιγμένη ντροπή και αγανάκτηση, τα τσουχτερά άρθρα των γερμανικών εφημερίδων για την κατάντια της Ελλάδας και για το διώξιμο του "ντροπιασμένου φυγάδα της Λαρίσης", του διαδόχου του ελληνικού θρόνου, άρθρα ειρωνικά και χλευαστικά για το Βασιλέα, που υπέκυπτε σε όλες τις διαταγές του Ζορμπά και των επιτελών του και για το φθάσιμο στην Αθήνα νέου στοιχείου, του Βενιζέλου που είχε επαναστατήσει και διώξει το Γεώργιο από την Κρήτη.

Και ξαφνικά, δεν πέρασε μήνας, και ο τόνος των άρθρων άλλαξε. Τα φύλλα μιλούσαν για την Ελλάδα χωρίς κοροϊδευτικά επίθετα, για τον "κύριο Βενιζέλο" με σεβασμό, μ' εκτίμηση, με συμπάθεια, με προσοχή...

Πέρασαν τρία χρόνια. Η Ελλάδα είχε παύσει να είναι το κορόιδο της Ευρώπης, είχε πάρει τη θέση της μεταξύ στα κράτη των Βαλκανίων, είχε βρει τον ηγέτη της. Κανένας τύπος πια δε χλεύαζε. Η Αγγλία, η Γαλλία, η Γερμανία μας έβλεπαν πια ως παράγοντα σοβαρό της Ανατολής...

Εμείς το Βενιζέλο τον είχαμε ήδη απαντήσει το καλοκαίρι του 1912 στου πατέρα μου που ήταν ο πρώτος Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας της Ελλάδας...

Υψηλός, με κυπαρισσένια κορμοστασιά, με μαυριδερά γένια και ψαρά, σχεδόν άσπρα μαλλιά, με τα γαλανά του αστραφτερά μάτια, που σε κοίταζαν κατάματα, ως μέσα στην ψυχή, και με το μειλίχιο, αγαθό του χαμόγελο, ο Βενιζέλος μας έκαμε μεγάλη εντύπωση. Άκουε περισσότερο απ' ό,τι μιλούσε, άκουε όλους, και το μικρότερο και τον πιο ασήμαντο χωρίς να διακόπτει. Μα όταν έπαιρνε το λόγο και μιλούσε ήταν χείμαρρος. Τα επιχειρήματά του κατακυλούσαν κάθε αντίθετο επιχείρημα, παράσερναν τον αντίπαλό του, έπειθαν τον πιο άπιστο Θωμά. Η πίστη του στο μέλλον της Ελλάδας ήταν απεριόριστη. Είχαμε δυνάμεις άγνωστες ως τότε. Δουλειά του Κυβερνήτου να τις ξεσκεπάσει, να τις αναδείξει, να τις μεταχειριστεί...

Στο πλοίο σα φεύγαμε ήλθε και μας αποχαιρέτησε ο Βενιζέλος. Του έλεγε ο άντρας μου την απαισιοδοξία του για το Ρωμαίικο.

- Γιατί τα λέτε αυτά; διέκοψε ο Πρόεδρος. "Λίγοι τόποι, λίγοι λαοί έχουν τη ζωτικότητα του δικού μας". Και με τον ενθουσιασμό του που μεταδίδουνταν και άναβε σα σπίθα στο μπαρουτί, μας ανέπτυξε όλα τα πλούτη του Ελληνισμού, το πρόγραμμά του, τα σχέδιά του, πώς σε λίγα χρόνια το περιφρονημένο και μικρό αυτό κρατίδιο, μπορούσε ν' αναπτυχθεί, να δυναμώσει, να επεκταθεί, αρκεί να έχουμε πίστη στον εαυτό μας, την πίστη που είχε εκείνος στον ελληνικό λαό...

- "Τι βλέπει αυτός στη φυλή μας που δεν είδε ακόμα κανένας της κυβερνήτης;" είπε συλλογισμένος ο άντρας μου.

Τον Οκτώβριο του ίδιου χρόνου μπαίναμε στη Θεσσαλονίκη, άπλωνε ο Βενιζέλος τα σύνορά μας από τη Μελούνα ως τον Αξιό...

** Π. Σ. Δέλτα "Ελευθέριος Βενιζέλος - Ημερολόγιο, Αναμνήσεις, Μαρτυρίες, Αλληλογραφία"*

Κυριακή 19 Μαρτίου 2006 - Ώρα 09.00

Ιερός Ναός Εισοδίων της Θεοτόκου Ρόδου (Μητρόπολη)

Εκδήλωση Μνήμης 70 χρόνια από το θάνατο του Εθνάρχη Ελευθέριου Βενιζέλου.

Για το Μεγάλο Κρητικό θα μιλήσει ο Ταμίας της Αδελφότητας *Νικηφόρος Στρατήγης*. Μετά τη δέηση, θα κατατεθεί στεφάνι στον ανδριάντα του Ελευθέριου Βενιζέλου και θα προσφερθεί κρητικό κέρασμα στη στέγη της Αδελφότητας.

Σάββατο 1 Απριλίου 2006

Στέγη Αδελφότητας Κρητών Ρόδου - Ώρα: 19.00

Κρητική Αποσπερίδα

Θα γίνει παρουσίαση κειμένων στην κρητική διάλεκτο και θα ακολουθήσει ροζονάρισμα*.

**ροζονάρισμα = συνομιλία, κουβέντα, αφήγηση*

Νίκος Καζαντζάκης ταξιδευτής

Στο Νίκο Καζαντζάκη, το μεγάλο Έλληνα στοχαστή είναι αφιερωμένη η εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 17 Μαρτίου 2006 στο Θέατρο του Δήμου Ροδίων στο Ροδίσι, στις 20.30.

Η εκδήλωση πραγματοποιείται με τη συνεργασία της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη και του Προέδρου της κ. Γιώργου Στασινάκη, ο οποίος θα έλθει στη Ρόδο για την εκδήλωση αυτή.

Ο Νίκος Καζαντζάκης ο οποίος είχε αγαπήσει τα ταξίδια έγραψε γι' αυτά,

προσεγγίζοντας και τους ανθρώπους, όπου πήγαινε. Τα κείμενά του είναι από τα ωραιότερα της ταξιδιωτικής λογοτεχνίας.

Στην εκδήλωση την παρουσίαση θα έχει ο κ. Στασινάκης, ενώ κείμενα του Νίκου Καζαντζάκη από τα ταξιδιωτικά του, θα διαβάσουν ο Γιώργος Χουρδάκης και η Ξένια Ζαχαριάδου.

Θα πάρουν επίσης μέρος ο λυράρης Γιώργος Παραγυιός με το Σήφη Κατσαμά στο λαούτο, οι οποίοι και θα ντύσουν μουσικά το κρητικό πρόγραμμα που θα ακολουθήσει.

Στην εκδήλωση θα συμμετάσχει η χορευτική ομάδα της Αδελφότητας.

Σαλής ο μαύρος βαρκάρης

Το έργο "Σαλής ο μαύρος βαρκάρης" είναι το θεατρικό έργο που θα παρουσιάσει φέτος η Θεατρική Ομάδα της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου.

Το Σαλή έχει γράψει η Ελένη Μερκενίδου, συγγραφέας, διδάκτορας Φιλοσοφίας.

Το πολύ τρυφερό αυτό έργο αναφέρεται στη ζωή του Σαλή, ενός βαρκάρη που έζησε στα Χανιά.

Ο Σαλής ήταν η προσωποποίηση της αγάπης, αφού όλα του τα χρήματά του τα διέθετε για να αγοράζει τρόφιμα και να τα αφήνει στις πόρτες των φτωχών και όσων είχαν ανάγκη.

Η προετοιμασία του θεατρικού έργου, έχει ήδη ξεκινήσει και, όπως σημείωσε ο σκηνοθέτης της Ομάδας Γιάννης Φλώρος, ο Σαλής είναι ένας ύμνος στην αγάπη και την ανθρωπιά που έχει στην καρδιά του ο άνθρωπος.

Η παρουσίαση του έργου θα γίνει αρχές Ιουνίου ενταγμένο στις εκδηλώσεις της Αδελφότητας για τη Μάχη της Κρήτης.

Η ιστοσελίδα της Αδελφότητας

www.psiloritis.gr

Έχει αρχίσει η κατασκευή της ιστοσελίδας της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου www.psiloritis.gr. Με την ολοκλήρωσή της θα υπάρξει η δυνατότητα καλύτερης επικοινωνίας με τα μέλη και τους φίλους της Αδελφότητας αλλά και προβολής των δραστηριοτήτων της σε όλο τον κόσμο.

Άγιος Βασίλης έρχεται... το κόψιμο της Βασιλόπιτας

Στην κατάμεστη αίθουσα του MIKE' S έγινε την Κυριακή 15-1-2006 το κόψιμο της Βασιλόπιτας της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου.

Τα παιδιά του εφηβικού τμήματος χορού άνοιξαν το πρόγραμμα της εκδήλωσης μπαίνοντας στην αίθουσα με αναμμένα κεριά δημιουργώντας μια κατανυκτική ατμόσφαιρα. Η Μαρία Παπασταματίου ιστορώντας τα παλιά χρόνια, που τα παιδιά στα χωριά της Κρήτης έλεγαν τα κάλαντα κρατώντας λαδοφάναρα, γύρισε το χρόνο πίσω, γεμίζοντας αναμνήσεις τους μεγαλύτερους.

Ακολούθησαν τα κρητικά κάλαντα και το καλωσόρισμα του Πρόεδρου της Αδελφότητας Γιάννη Νιωτάκη.

Στη συνέχεια, ο Σεβασμιώτατος κ. Κύριλλος αφού ευλόγησε έκοψε τη Βασιλόπιτα απευθύνοντας τις ευχές του σε όλους.

Τις ευχές τους απεύθυναν επίσης, ο Νομάρχης κ. Μαχαιρίδης, ο Δήμαρχος κ. Γιαννόπουλος, ο Αστυνομικός Διευθυντής κ. Καρτάνος, Νομαρχιακοί και Δημοτικοί Σύμβουλοι και ο εκπρόσωπος των στρατιωτικών αρχών οι οποίοι ήταν παρόντες στην εκδήλωση.

κολούθησε η απονομή τιμητικών πλακετών στα Κρητικόπουλα που πέρασαν στα Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Τα παιδιά που τιμήθηκαν ήταν οι: Δουρουντάκης Ιωάννης, Θολοενού Μαρία, Καλογεράκης Κων/νος, Καρυδάκης Ζαχαρίας, Καψωμενάκη Άννα, Λενακάκη Χαρίκλεια, Μωραϊτίης Αναστάσιος, Ξεπαπαδάκη Ευστρατία, Παντελάκης Εμμανουήλ, Παρασκουλάκη Αναστασία, Ράπτης Ιωάννης, Στυλιανός Νικόλαος, Σωπασή Μαγδαληνή, Ταβερνάρη Κατερίνα, Τζαγκουρνής Γεώργιος-Μιχαήλ και Φτάκλας Αναστάσιος.

Στη συνέχεια, τα παιδιά των τμημάτων μουσικών οργάνων παρουσίασαν χειροκροτούμενα, ένα πολύ προσεγμένο πρόγραμμα κρητικών και άλλων μουσικών κομματιών υπό την εποπτεία του δασκάλου τους λυράρη Γιώργου Παραγυιού.

Τα παιδιά των τμημάτων χορού, υπό την καθοδήγηση της δασκάλας τους Βαλεντίνας Αλεβιζάκη, χόρεψαν αμέσως μετά χορούς από την Κρήτη αλλά και τα Δωδεκάνησα και τη λοιπή Ελλάδα.

Όλα τα παιδιά και των μουσικών οργάνων, αλλά και των τμημάτων χορού κέρδισαν το πιο θερμό χειροκρότημα και την επιβράβευση των παρισταμένων.

Την ευθύνη παρουσίασης του προγράμματος είχε ο Βαγγέλης Κορακάκης.

Η Κρητική μουσική και το τραγούδι από το συγκρότημα του Γιώργου Παραγυιού συνεχίστηκε μέχρι αργά δίνοντας την ευκαιρία σε όλους να χορέψουν.

Η Αδελφότητα πρόσφερε σ' όλα τα παιδιά δώρα, ενώ η ρακή θέρμανε μαζί με τις καρδιές και την ατμόσφαιρα χαρίζοντας σε όλους την αισιόδοξη διάθεση που απαιτεί η αρχή του καινούργιου χρόνου.

Τη Βασιλόπιτα πρόσφερε, όπως κάθε χρόνο η εταιρεία "Μύλοι Κρήτης" και το κόσμημα που δόθηκε σ' αυτόν που βρήκε το φλουρί ο κ. Θεόδωρος Τσιμπιδάκης. Σε τρεις ακόμη τυχερούς δόθηκε από ένα αεροπορικό εισιτήριο για το Ηράκλειο προσφορά της Εταιρείας Κρητικές Αεροπορικές Εκμεταλλεύσεις.

Ταχύ ταχύ 'ν' αρχιμηνιά...

Οι χρονιάρες μέρες όπως είναι αυτές των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Φώτων, πέρα από την πνευματικότητα που περικλείουν έχουν κι ένα άλλο χαρακτηριστικό. Οι άνθρωποι νιώθουν πιο έντονη την ανάγκη να επικοινωνήσουν μεταξύ τους, να ανταλλάξουν χαιρετισμούς και ευχές και να βρεθούν με συγγενικά και φιλικά τους πρόσωπα.

Αυτό προσπαθεί να κάνει πράξη, στο μέτρο του δυνατού, η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου. Να επισκεφτεί, αντιπροσωπεύει της, όσα περισσότερα σπίτια Κρητικών και φίλων γίνεται, να πει τα κάλαντα και να μεταφέρει τις ευχές του Διοικητικού Συμβουλίου. Να έχει μια προσωπική επαφή που την υπαγορεύει η αγάπη προς τον Άνθρωπο και η ανάγκη να θυμηθούμε τα παλιότερα χρόνια. Τα χρόνια όπου οι άνθρωποι ήταν πιο κοντά ο ένας στον άλλο και οι σχέσεις ήταν πιο αγνές. Να δημιουργηθούν κάποιες βιωματικές καταγραφές στα παιδιά κυρίως, μια και ο σύγχρονος τρόπος ζωής τα έχει στερήσει από εικόνες που θα καταγραφούν στην ψυχή τους. Εικόνες που θα τις έχουν ως ανάμνηση, όταν κι αυτά μεγαλώσουν και θα αισθάνονται την ανάγκη να ανακαλούν στη μνήμη τους θύμησες που θα τα συγκινούν.

Όπως όταν άγγιξε τις ψυχές των μελών της ομάδας η συγκίνηση του Δάσκαλου Φώτη Βαρέλη. Όταν ο λυράρης Γιώργος Παραγυιός, τους είπε τη δική του μαντινάδα (Πολύ

καλά το κάνατε τα κάλαντα να πείτε, κι ήταν μεγάλη μας τιμή στο σπίτι μας να 'ρθείτε). 'Η όταν βρέθηκε στη Ρόδο ο Κωστής Λασηθιωτάκης από το Λονδίνο και με τη λύρα του ακολούθησε την ομάδα στα κάλαντα.

Η αντιπροσωπεία που γυρίζει κάθε παραμονή Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς να πει τα κάλαντα σε γνωστούς και φίλους, δεν κατορθώνει να πάει σε πολλά σπίτια. Αυτό συμβαίνει, γιατί η δραστηριότητα αυτή επηρεάζεται από πολλές συγκυρίες (καιρικές συνθήκες, ανθρώπινες υποχρεώσεις, απόσταση κλπ).

Εκείνο που έχει όμως σημασία είναι η ουσία της εκδήλωσης. Οι ευχές προς όλα τα μέλη της Αδελφότητας, τους φίλους, όλους τους αποδέκτες του περιοδικού μας από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και την αντιπροσωπεία των παιδιών που συμμετείχαν στην ομάδα. Χρόνια Πολλά σε όλους.

Τα κάλαντα στο Ορφανοτροφείο Θηλέων

Τα παιδιά του Ορφανοτροφείου Θηλέων επισκέφτηκε η αντιπροσωπεία της Αδελφότητας Κρητών την παραμονή των Χριστουγέννων, για να πει τα κάλαντα στα παιδιά και στους υπεύθυνους του Ιδρύματος. Η συγκίνηση ήταν το επιστέγασμα των ευχών που ανταλλάχθηκαν για τις γιορτές και τον καινούργιο χρόνο.

Η επέτειος του Αρκαδίου τιμήθηκε από την Αδελφότητα Κρητών

Πολύ καλές εντυπώσεις άφησαν οι εκδηλώσεις "Αρκάδι 2005" που οργάνωσε η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου το Νοέμβρη που πέρασε για να τιμήσει την επέτειο του ολοκαυτώματος του Αρκαδίου.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με την επιμνημόσυνη δέηση, η οποία τελέσθηκε στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού Ρόδου χοροστατούντος του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Ρόδου κ. Κυρίλλου.

Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου κ. Μανόλης Στεφανάκης ο οποίος εντυπωσίασε το κοινό με τη μεστότητα και την πληρότητα του λόγου του.

Ακολούθησε κατάθεση στεφάνου στο Βωμό της Πατρίδας από τον Πρόεδρο Γιάννη Νιωτάκη και η τελετή έκλεισε με τον ύμνο της Κρήτης από την ομάδα ριζτικού τραγουδιού της Αδελφότητας. Στην εκδήλωση παρέστησαν ο Νομάρχης κ. Μαχαιρίδης, ο Αστυνομικός Διευθυντής κ. Καρτάνος, ο Πρόεδρος του Νομαρχιακού Συμβουλίου κ. Χατζηδιάκος, εκπρόσωποι των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών πολλοί Κρητικοί αλλά και φίλοι τους.

Στη συνέχεια, προσφέρθηκε καφές και τσικουδιά με κρητικά γλυκά στη στέγη της Αδελφότητας.

Συγκίνηση προκάλεσε σ' όλους η επίσκεψη Δημάρχων από την Κρήτη οι οποίοι ήταν στη Ρόδο σε συνέδριο της ΚΕΔΚΕ. Μεταξύ αυτών, τη στέγη της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου επισκέφτηκαν οι δήμαρχοι Ιεράπετρας, Νεαπόλεως και Μακρύ Γιαλού οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να χαιρετήσουν τους συμπατριώτες τους που διαμένουν μόνιμα στη Ρόδο, οι οποίοι τους υποδέχτηκαν με εγκάρδιότητα.

Οι Κατσαμάδες εντυπωσίασαν τη Ρόδο

Οι εκδηλώσεις "Αρκάδι 2005" ολοκληρώθηκαν με τη μεγάλη Κρητική βραδιά που έγινε το Σάββατο 26-11-2005 στο Ξενοδοχείο Φαληράκι Μπητς.

Οι καλλιτέχνες Γιώργος Κατσαμάς στη λύρα και Σήφης Κατσαμάς στο λαούτο γοήτευαν τους φίλους της Κρητικής μουσικής που γέμισαν τη μεγάλη αίθουσα του Ξενοδοχείου. Μαζί με τους συνεργάτες τους Μανώλη Βερδινάκη στο λαούτο και Δημήτρη Κολιακουδάκη στην κιθάρα παρουσίασαν ένα κρητικό πρόγραμμα το οποίο εντυπωσίασε για την ποιότητά του. Κλασικές Κρητικές επιτυχίες του Μουντάκη και του Σκορδαλού βρήκαν στην εκφραστική απόδοσή τους από τους Κατσαμάδες ένα υπέροχο μουσικό βήμα συνταιριασμένο με τις δικές τους επιτυχίες. Η τελευταία τους μάλιστα δισκογραφική δουλειά "Στιγμές να σου θυμούμαι" έχει αγαπηθεί από τους λάτρεις της Κρητικής μουσικής, οι οποίοι, όσο περισσότερο ακούνε τα τραγούδια που περιλαμβάνονται σ' αυτήν, όλο και πιο πολύ ανακαλύπτουν καινούργια στοιχεία.

Η μελωδικότητα της έκφρασης των ξεχωριστών αυτών Κρητικών καλλιτεχνών, η αυθεντικότητα της μουσικής, το κέφι και η καλή διάθεση δημιούργησαν την ατμόσφαιρα ενός γνήσιου Κρητικού γλεντιού, το οποίο άφησε έναν με πολύ θετικό απόηχο.

Η βραδιά άνοιξε με το εφηβικό τμήμα χορού της Αδελφότητας. Οι ντελικανήδες και τις κοπελιές του χορευτικού τμήματος με την ωραία εμφάνιση και τη λεβεντιά τους ενθουσίασαν τους παρευρισκόμενους οι οποίοι τους καταχειροκρότησαν.

Μετά την απονομή της τιμητικής διάκρισης στο λυράρη Γεράσιμο Σταματογιαννάκη η βραδιά συνεχίστηκε με το κέφι να διατηρείται αμείωτο σ' όλη τη διάρκειά της, μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

"Οι διοργανωτές της εκδήλωσης μας κέρδισαν για μια ακόμη φορά" δήλωσαν με εμφανή ικανοποίηση πολλοί από τους συμμετέχοντες, σχολιάζοντας και το καθαρά κρητικό μενού που προσφέρθηκε με τη συνοδεία τσικουδιάς από την Κρήτη.

Τιμητική διάκριση στο Γεράσιμο Σταματογιαννάκη

Η Κρητική βραδιά της 26-11-2005 ξεχώρισε και για ένα πρόσθετο λόγο. Παρών στην εκδήλωση αυτή ήταν ο βετεράνος λυράρης Γεράσιμος Σταματογιαννάκης τον οποίο η Αδελφότητα τίμησε για τη μεγάλη του προσφορά στη μουσική της Κρήτης.

Ο Αντιπρόεδρος Μανώλης Καρυδάκης αναφέρθηκε στη βούληση της Αδελφότητας να τιμά τους Κρητικούς καλλιτέχνες οι οποίοι με το έργο, τη δημιουργική τους πορεία και την προσωπικότητά τους συνέβαλαν στην πρόοδο και εξέλιξη της μουσικής μας παράδοσης.

Στη συνέχεια μίλησε για τη ζωή και το έργο του Γεράσιμου, όπως όλη η Κρήτη, με το μικρό του όνομα συνηθίζεται να τον αποκαλεί.

Μεταξύ άλλων ο Μανώλης Καρυδάκης υπογράμμισε ότι "...ο Γεράσιμος Σταματογιαννάκης συμπλήρωσε ήδη μισόν αιώνα γόνιμης προσφοράς στην Κρητική μουσική δημιουργία και παράδοση.

Γεννήθηκε στο χωριό Ακούμια της επαρχίας Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνης το 1931. Δέκα χρονών άρχισε να μαθαίνει λύρα σε εποχές δύσκολες και δεκαπέντε έπαιρνε ήδη πάνω του το γλέντι στους γάμους του χωριού του. Η φήμη του απλώθηκε γρήγορα και στα δεκαοκτώ του χρόνια περιόδευε κιόλας στα γλέντια και τα πανηγύρια όλης της Κρήτης.

Η δισκογραφική δουλειά του Γεράσιμου αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο της Κρητικής μουσικής. Αξέχαστοι θα μείνουν οι δίσκοι από τις πρώτες του δημιουργίες: "Στον ψεύτη κόσμο οι ομορφιές", "Εστέρησες μου τη χαρά", "Πολύ μου αρέσει η μοναξιά", "Δεν ζει το ψάρι στη στεριά" κ.α. καθώς και οι μεγάλοι δίσκοι: "Χοροί και σκοποί της Κρήτης", "Από την Κρήτη με λύρα", "Μεγάλες είναι οι χαρές", "Εγώ δεν είχα βάσανα".

Όλες αυτές οι μουσικές δημιουργίες έγιναν με τη συμβολή εξαιρετών δεξιοτεχνών του λαούτου. Οι αδελφοί Γιάννης και Βαγγέλης Μαρκογιαννάκης, ο Νίκος Μανιάς, ο Μανώλης Κακλής συνόδευσαν με το λαούτο και τη φωνή τους το Γεράσιμο στην προσφορά του αυτή.

Ολοκληρώνοντας την αναφορά του στο Γεράσιμο Σταματογιαννάκη, ο Μανώλης Καρυδάκης υπογράμμισε ότι, με την απονομή της τιμητικής πλακέτας στον σημαντικό αυτό Κρητικό καλλιτέχνη η Αδελφότητα Κρητών Ρόδου εκφράζει την εκτίμηση, το σεβασμό και την αγάπη όλων των Κρητικών και των φίλων τους της Ρόδου.

Βιβλία που πήραμε

Μια πόλη Αναμνήσεις

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ Μ. ΒΑΛΑΡΗΣ - Ρέθυμνο 2005

Το βιβλίο "Μια πόλη Αναμνήσεις" αποτελεί πράγματι αναμνήσεις του Θεμιστοκλή Μ. Βαλαρή. Την έκδοση του βιβλίου επιμελήθηκε η κόρη του Φερενίκη - Ευφημία Βαλαρή. Η πόλη στην οποία αναφέρεται το βιβλίο είναι η γενέθλια πόλη του συγγραφέα, το Ρέθυμνο. Εκείνο που αμέσως κερδίζει τον αναγνώστη είναι η αγάπη του συγγραφέα προς την πόλη του και τους ανθρώπους της. Αυτή ακριβώς η αγάπη τον ώθησε να καταγράψει περιστατικά της ζωής στο Ρέθυμνο από την Τουρκοκρατία ακόμη ως τις μέρες μας. Περιστατικά της καθημερινότητας απ' αυτά που σφραγίζουν τη ζωή μιας πόλης. Ο λόγος του ρέει σαν νερό που δροσίζει τις καρδιές κερδίζοντας τον αναγνώστη. Ακόμη κι αν δεν έχει ζήσει κάποιος στο Ρέθυμνο, το παλιό αγαπημένο Ρεθυμνάκι, όπως πολλοί φίλοι συνηθίζουν να αποκαλούν αυτή την ξεχωριστή πόλη της Κρήτης, θα το αγαπήσει μέσα από τις σελίδες του βιβλίου. Μεγαλύτερη αξία παίρνει το βιβλίο, και θα πρέπει να δώσουμε εύσημα στην επιμελήτρια έκδοσής του, από τις σπάνιες φωτογραφίες που περιέχονται σ' αυτό. Χάνεται κανένας μέσα στο κείμενα, για να βρεθεί στο δρόμο και στις πλατείες, εκείνης της εποχής που περιγράφεται παρέα με τους ανθρώπους που εικονίζονται στις φωτογραφίες αυτές.

Τα σχέδια του Εκκεκάκη παραπέμπουν σε γκραβούρες εποχής.

Θα κλείσουμε την μικρή αυτή αναφορά στο πολύ αξιόλογο βιβλίο "Μια πόλη Αναμνήσεις" του Θεμιστοκλή Μ. Βαλαρή, του οποίου η έκδοση αποτελεί την καλύτερη προσφορά στο Ρέθυμνο και στη μνήμη του συγγραφέα, με την αρχή του βιβλίου:

1982. στο λεωφορείο για Ατσιπόπουλο:

*"Κυρ, Θεμιστοκλή: Εδώ όμως εγινήκαμε ούλοι τα ίσα!", σχολιάζει χωριανή. Κι αυτός:
"Κι αμέ! Τώρα όλος ο κόσμος έχει λεφτά: Εδώ θα ξεχωρίζη ο καθένας από την αθροπιά του!"*

Στάση Ζωής

Νίκος Ι. Κωνσταντινίδης - Ελληνικά γράμματα Αθήνα 2005

Μπορεί ένα βιβλίο να αλλάξει τον τρόπο της ζωής μας; Είναι δυνατόν ένα σύγγραμμα να επιδράσει στην καθημερινότητά μας και να την κάνει καλύτερη; Υπάρχει ένα εγχειρίδιο που να το συμβουλευτεί κάποιος και να οδηγηθεί στην ψυχική και πνευματική ελευθερία του ατόμου; Ε, λοιπόν ναι, υπάρχει. Είναι το βιβλίο του Νίκου Ι. Κωνσταντινίδη "Στάση Ζωής". Μας το λέει και ο τίτλος του. Ο συγγραφέας, με ξεχωριστό μυθιστορηματικά τρόπο γραφής, συμπυκνώνει τις εμπειρίες ζωής που πρέπει να κουβαλούν οι άνθρωποι αν θέλουν να έχει ουσία η ζωή τους. Εμπειρίες που τις μέρες

μας έχουν χαθεί από το διαρκές τρέξιμο και το άγχος που η σύγχρονη ζωή έχει επιβάλλει. Αυτές τις εμπειρίες λοιπόν, τις αξίες και τις αλήθειες που δίνουν νόημα στη ζωή μας έρχεται με μοναδικό τρόπο να μας τις δώσει ο Νίκος Κωνσταντινίδης. Η "Στάση Ζωής" όπως και ο ίδιος ο συγγραφέας σημειώνει "είναι μια πρόταση για ένα ταξίδι που άλλοτε θα δώσει χαρά και την ευκαιρία να ποτιστούν οι ψυχές από τους χυμούς της αληθινής ικανοποίησης... είναι η πρόταση να ζήσει κανείς αυτό το υπέροχο ταξίδι, μέσα από τη διαφορετικότητα της νέας στάσης ζωής που εστιάζει την συνείδηση και το κίνητρο των ενεργειών στην ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ και την ΑΓΑΠΗ".

Η αφανταξιά

Γράφει ο Γιώργος Ψαρολογάκης

Από τις πιο προσφιλείς ιστορίες που ακούγονταν τα βράδια στα καφενεία της Βιάννου τη δεκαετία του '50, ήτανε οι ιστορίες για φαντάσματα ή "αφανταξές" όπως τις έλεγαν, με διάθεση περιπαιχτική. Μια από αυτές που άκουσα από το Γιωργή το Σηφάκη ή Παναγιωτάκη όπως ήταν περισσότερο γνωστός στους χωριανούς, την ξεχώρισα γιατί ο Παναγιωτάκης είχε μια ιδιαίτερη αίσθηση του χιούμορ, αλλά και ένα σπαρταριστό τρόπο να διηγείται ιστορίες.

"Ανέβαινα απού λέτε μιαν αργατηνή από τον Κερατόκαμπο, μα εκεία κατά το Καβούσι μ' έπιασε η νύχτα. Εκατέβηκα από το γάιδαρο κι ήπια νερό, ήπια κι αυτός εκαβαλίκεψα κι επήραμε το δρόμο για το χωριό. Σ' όλο το δρόμο εντουχιούντιζα πώς δεν επήγαινε άλλο η κατάσταση. Έπρεπε μπλιό να σάξουνε τον αμαξωτό να μη τυρανιούμαστε αθρώποι και γαϊδάροι μόνο να ανεβαίνομε στο αμάξι να ανεβοκατεβαίνομε σσι γιαλούς χωρίς κόπο και σε λίγη ώρα. Όι να τρώμε μισή μέρα να κατεβούμε κι άλλη τόση να γιαγύρωμε.

Σ' όλο το δρόμο ο κακομοίρης ο Μπουρικός μου ούτε ορμήνια ήθελε μήτε βέργα. Εκάτεχε το δρόμο και τον επροπάτιε χωρίς δισταγμό ή βαριεστημάρα. Εσκέφτουμου πως θα να 'λεγε κι αυτός συντηνούς* του: "Πότε θα τονε σάξετε μωρέ το δρόμο να με ξεφορτωθείτε μπλιό απού φαγωθήκανε τα νύχια μου να ανεβοκατεβαίνω κάθε τόσο στη τσούρλα και το Σταυρωμένο. Εκουράστηκα μπλιό ανέβα-κατέβα, ανέβα-κατέβα. Δεν έχετε μωρέ άλλες δουλειές να κάμετε μόνο ανεβοκατεβαίνετε σσι γιαλούς. Παραιτήστε με κι εγέρασα και δεν αντέχω μπλιό".

Του 'λεγα κι εγώ να τονε παρηγορήσω. "Καταλαβαίνω σε κακομοίρη μου μα είντα να σου κάμω. Εγέρασα κι εγώ και δε μπορώ να προπατώ να σε ξεκουράζω στα δύσκολα ανεβολέματα. Μα και πάλι ευχαριστημένος πρέπει να 'σαι. Είδες είντα 'παθε τσι προάλλες ο γάιδαρος του Πασά; Έπεσε κι ήσπασε τον πόδα ντου και τον εφάγανε τον κακομοίρη οι θράσσεσ* στη Μέσα Καμάρα*. Για κειονά σου λέω. Βάλε τα δυνατά σου να φτάξωμε στο σπίτι κι εγώ θα σου βάλω ένα αξάι ταγή να καρδαμώσεις κακομοίρη μου μέχρι να δούμε είντα θα πογενεί με τον αμαξωτό".

Κουβεντιάζοντας μια δυνατά μια από μέσα μου, μια με τον εαυτό μου, μια με το Μπουρικό, σιοπατήσαμε στο δρόμο τση Αγιάς Μονής.

"Άντε κακομοίρη Μπουρικό κι εφάγαμε τονε πάλι το δρόμο. Η ορά μας επόμεινε".

Εφτάνανε μπλιό κοντά στον Αη Γιώργη τον Πλατανήτη, παλιό νεκροταφείο που δεν το χρησιμοποιούσαν πια οι χωριανοί για να θάβουνε τους πεθαμένους τους, μα υπήρχαν παλιά μνήματα και σταυροί και τη νύχτα πολλοί ήταν εκείνοι που δεν περνούσαν απ' εκεί γιατί υπήρχε εκείνος ο αρχαίος φόβος για νεκροταφεία και πεθαμένους". Ο άλλος σου λέει: "Είντα θες μωρέ νυχτιάτικα και περνάς από τέτοιους τόπους. Πολλή ώρα θες να γραντίσεις; Γύρευγε κακομοίρη τη δουλειά σου".

Ο Γιώργης όσο πλησίαζε στον Αη Γιώργη ασυναίσθητα χτύπησε με τις φτέρνες του την κοιλιά του γαϊδάρου, λέγοντας συγχρόνως "Σεεε". Ο Μπουρικός που σε όλη τη διαδρομή δεν είχε ακούσει από το αφεντικό του το "Σεεε", διερωτήθηκε: "Είντα διάολο 'παθε ο Παναγιωτάκης. Εδά τον ήπιασε η βιασύνη; Δε με φτάνει η κούραση μου, μόνο μου θέλει και γρηγοράδες". Έκανε όμως την ανάγκη φιλοτιμία, όπως λένε και επιτάχυνε

το βηματισμό του. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή έπιασε το αυτί του ένα περίεργο ήχο που ερχόταν μέσα από την εκκλησία. Ένα μακρόσυρτο γκρρρ... λες και αναστέναζε κανείς ή σαν να σερνότανε λαμαρίνα πάνω σε ανώμαλη επιφάνεια. Το θόρυβο φαίνεται έπιασε και ο Μπουρικός γιατί απότομα σηκώθηκαν τα αυτιά του που ήταν μονίμως πεσμένα σαν τιμόνι ποδηλάτου. "Έχει γούστο" σκέφτεται ο Γιωργής. "Ετούτανε μου λείπανε δα", σκέφτεται κι ο Μπουρικός. Το Γιώργη άρχισε ύπουλα να τον κυριεύει ο αρχέγονος φόβος.

Η πρώτη σκέψη ήτανε να ζορίσει το γάιδαρο να ξεμακρύνει γρήγορα από το φοβερό σημείο. Μα μέσα του η φωνή της λογικής του λέει: "Γιώργη ανε φύγεις εδά, δεν πρόκειται να ξαναπεράσεις από 'πα 'δα κακομοίρη ούτε μέρα ούτε νύχτα. Μόνο πέζεψε από το γάιδαρο να πας να δεις είντα συμβαίνει. Έτσα κάνουνε οι λογικοί αθρώποι. "Ναι εύκολο το 'χεις;", ανταπαντά στον εαυτό του. "Κι αν είναι πράμα αφανταξά και γραντίσω;". "Δε ντρέπεσαι μωρέ στην ηλικία σου να φοβάσαι τέτοιες αηδίες; Πέζεψε μωρέ να πας να δεις είντα τρέχει". Και λες και ήτανε συνεννοημένοι να πάλι το Γκρρρ... Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα... "Είντα να κάνω", σκέφτεται. Απάνω σ' αυτό τον ταραχτά, πήδηξε από το γάιδαρο και για να μην προλάβει να μετανιώσει, σήκωσε ψηλά τη φορτωτήρα* και τρέχοντας μπαίνει μέσα στην εκκλησιά και... "Όϊ μπρε μπάρμπα... μη μου δίνεις άλλες και 'γω θα το γιαγύρω το λάδι του Αγίου. Φτάνει μπάρμπα να με σκοτώσεις θες;"

Τι είχε γίνει; Ένας κακομοίρης, φτωχοδιάβολος γρουσουζής μπήκε κι έκλεβε το λάδι του Αγίου από το πιθάρι κι όπως έφτασε στον πάτο του, θέλοντας να πάρει και την τελευταία σταγόνα του λαδιού, έγερνε ο αθεόφοβος το πιθάρι, έσερνε τον ντενεκέ στον πάτο του κι έτσι έκανε αυτό το τρομαχτικό γκρρρ... που ακουγότανε απ' έξω. Ο Παναγιωτάκης όπως έκανε την έφοδο του με τη φορτωτήρα υψωμένη, μόλις είδε με την άκρη του ματιού του στο λιγοστό φως του καντηλιού κίνηση, άρχισε να ανεβοκατεβάζει τη φορτωτήρα πάνω στο στόχο, χωρίς να δώσει την ευκαιρία στον φτωχοδιάβολο να αντιδράσει, που αφού έφαγε τις πρώτες στην πλάτη, άρχισε να φωνάζει και να παρακαλεί να τον λυπηθεί.

Ο Γιωργής που εκτός του ότι έδωσε απάντηση στον προαιώνιο φόβο του αποστομώνοντας τον οριστικά, είχε ματαιώσει την επιχείρηση του επίδοξου κλεφτολαδά στον οποίο λέει με στόμφο: "Άδειασε αναθεματισμένε το λάδι του Αγίου στο πιθάρι, γιατί δε θα σου αφήσω πλευρό γερό. Και μη ξαναπατήσεις επαδά, γιατί θα περνώ ταχτικά να ξανοίγω το πιθάρι κι ανε δω κακομοίρη να λείπει λάδι, κατέχω που θα σε βρω". Ολοκληρώνοντας την αφήγησή του ο Γιωργής είπε "Ε... τούτηνα η αφανταξά μου 'τυχε και μένα στη ζωή μου. Άλλη δε μου 'λαχε ποτές".

Με βάρσαμο κι αρισμαρή

Γιώργος Γεροντής - Άγιος Νικόλαος Κρήτης

Πες μου και μένα αμυγδαλιά το μυστικό να γιάνω
οντέ χιονίζει στην καρδιά άσπρους αθούς να βγάνω.

Γιάννης Μανωλεδάκης

Κρήτη μου σ' έπλασε ο Θεός γι' αυτό και δε μπορούνε
όσοι κι ανε σ' εχθρεύονται ψεγάδι να σου βρύνε.

Νεκταρία Γιββαλάκη (για τη Χρυσούλα)

Πόσο καλά τα ταίριαξε τούτη η παντέρμη φύση
να θέλει η αγάπη δυο καρδιές για να μπορεί να ζήσει.

Ο έρωτας εδιάλεξε αθούς για ενομή σας
κι έβαλε τσι πλια όμορφους πάνω στην κεφαλή σας.

Αθιβολές

Νίκος Θ. Γαρεφαλάκης - "Αθιβολές του παλιού καιρού"
Ο στρατηγός

Ο Κρητικός Συνταγματάρχης απευθύνεται στον επίσης Κρητικό στρατιώτη Νίκο Ταβλά, που είναι μεν φιλότιμος και γενικά καλός στρατιώτης, αλλά αγαπά υπερβολικά τα οιοπνευματώδη:

- Μπρε συ Ταβλά... παραίτησε παιδί μου το πιτό, να σε κάμω ντελόγο Λοχία...
- Δεν το παραιτώ κύριε Συνταγματάρχα, γιατί εγώ οντέ πίνω γίνομαι στρατηγός.

Νάκλια

Μιχάλης Χουρδάκης Νίσπιτας - "Τα Διάφορα του Νίσπιτα"
Δεν εκατέχανε ξένες γλώσσες!

Σαντάλια επούλιε σσοι τουρίστες ο Γιαννάκος μα επειδή δεν εκατέχε να μιλεί ξένα, ήγραφε σσοι μουστερήδες την τιμή, σ' ένα ψιχάλι χαρτί κι ετσά ήκανε τη δουλειά ντου.

Μια πρωινή, επέρνα όξω από το παπουτσήδικο ο σωμαράς του χωριού ο Νικόλης, κι είδε το σκηνικό.

- Ε... Γιαννάκο, τόσουσάς χρόνους νταλαβερίζεσαι με τσοι ξένους κι ακόμη δεν ήμαθες τη γλώσσα ντως;
- Ντα τόσουσάς χρόνους απού ανεπιλεύεσαι τουλόγου σου με τσοι γαιδάρους, ήμαθες την εδική ντως γλώσσα; τ' απηλοήθηκε κι ο Γιαννάκος!